

2024-03-26

Remissvar angående promemorian om rapportering och utbyte av upplysningar om kryptotillgångar och vissa andra ändringar avseende det administrativa samarbetet på skatteområdet

I frågor kring Riksbankens rapporteringsplikt av centralbankers digitala valutor har Riksbanken inget att invända mot de förslag som presenteras i promemorian om rapportering och utbyte av upplysningar om kryptotillgångar och vissa andra ändringar avseende det administrativa samarbetet på skatteområdet (Fi2024/02600). I övriga frågor tar Riksbanken inte direkt ställning till utredningens förslag i sak men är positiv till syftet med den föreslagna regleringen, att förhindra skattebedrägeri, skatteundandragande och skatteflykt. Detta bidrar generellt sett till att upprätthålla förtroendet för det finansiella systemet.

I övrigt har Riksbanken två synpunkter varav den första avser Riksbankens nuvarande mandat att tillhandahålla konton till allmänheten vilka skulle omfattas av rapporteringsplikten. Den andra synpunkten avser förhållandet mellan rapporteringsplikten och krav på anonymitet för centralbankers digitala valutor.

Riksbankens nuvarande mandat att tillhandahålla konton till allmänheten

Riksbanken vill understryka att den föreslagna rapporteringsskyldigheten, i 3 kap. 1 § andra stycket i lagen om ändring i lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton, inte blir aktuell för Riksbankens del i nuläget.

I förslaget till lagändring föreslås att 3 kap. 1 § andra stycket ändras på så sätt att Riksbanken, svenska myndigheter och internationella organisationer inte ska vara undantagna rapporteringsskyldigheten i den del deras verksamhet är att förvara centralbankers digitala valutor för kontohavare som inte är finansiella institut, myndighetsenheter, internationella organisationer eller centralbanker, dvs. allmänheten. Detta innebär att Riksbanken blir rapporteringsskyldig när det gäller förvaring av centralbankers digitala valutor för kontohavare som utgörs av allmänheten.

Det kan i sammanhanget noteras att Riksbanken, enligt 2 kap. 4 § lagen (2022:1568) om Sveriges riksbank (riksbankslagen), endast har mandat att tillhandahålla inlåning åt finansiella företag. Riksbanken har således inte stöd i gällande lagstiftning att inneha vare sig inlåning eller centralbankers digitala valutor för allmänhetens räkning. Mot bakgrund härav blir den föreslagna rapporteringsskyldigheten inte aktuell för Riksbankens del.

Enligt 4 kap. 9 § riksbankslagen har emellertid Riksbanken rätt att efter godkännande av riksdagen ge ut ett digitalt betalningsmedel. Riksdagen har ännu inte fattat något beslut om att Riksbanken ska få ge ut centralbankspengar i digital form till allmänheten (CBDC). Om riksdagen skulle godkänna att Riksbanken får ge ut ett digitalt betalningsmedel i form av en CBDC till allmänheten får dessa, enligt riksbankslagens nuvarande utformning, inte förvaras på konton i Riksbanken. Det fordras således lagändringar för att Riksbankens ska få ge ut och för allmänhetens räkning förvara CBDC på konton i Riksbanken.

Både Riksbanken, i samband med sina utredningar kring en svensk CBDC (e-krona), och ECB, inom ramen för sitt projekt avseende digital euro, har utrett en modell där kundansvar och ansvar för att tillhandahålla de konton som krävs för att hålla CBDC vilar på finansiella intermediärer, såsom betaltjänstleverantörer. Det tekniska system där kontona hålls skulle dock kunna ägas av Riksbanken och anropas av intermediärerna på uppdrag av kontohavarna (allmänheten). Inte heller i denna lösning skulle Riksbanken bli rapporteringsskyldig. Skyldigheten skulle i stället träffa de finansiella intermediärer som tillhandahåller kontona och har avtals- och kundrelationen med kontohavarna.

Förhållandet mellan rapporteringsplikten och krav på anonymitet för centralbankers digitala valutor

Avslutningsvis vill Riksbanken lyfta fram de pågående förhandlingarna inom EU gällande en förordning om digital euro. I förordningen föreslås anonymitet för offline-betalningar med en digital euro. Riksbanken vill uppmärksamma att det finns en målkonflikt mellan de nu föreslagna kraven rörande rapporteringspliktiga konton, det vill säga motverkande av skattebedrägeri, skatteundandragande och skatteflykt, samt framtida krav på anonymitet avseende innehav av och betalningar med en CBDC.

På direktionens vägnar:

Erik Thedéen
Riksbankschef

Johan Schmalholz
Rådgivare

Beslutet har fattats av direktionen (riksbankschefen Erik Thedéen, förste vice riksbankschefen Anna Breman samt vice riksbankscheferna Aino Bunge, Per Jansson och Anna Seim) efter föredragning av Johan Schmalholz. I den slutliga handläggningen har avdelningschefen för avdelningen för betalningar, Christina Wejshammar, medverkat.